

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Volumen ...**

Virtvtes Theologicæ. Libro Triplici Fidei, Spei, & Charitatis materias expono

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1663**

C. 8. De Excommunicationibus summo Præsuli reseruatis extra Bullam
Coenæ & Caput Si quis suadente Diabolo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80695](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80695)

Se&t.I.De Excommunic.Recept.Sent.199

per se vel per alium absolvere, qu&do scilicet percussio est levis. Triplex namque potest esse enormis, mediocris, & levis. Enormis seu gravis est, qu& coniungitur cum gravi l&ione, vel iniuria, vt cum membri mutilatione, vel cum magna profusione sanguinis, qu& non e& nari- bus, sed aliunde proueniat: vel cum magno vulnere, aut ictu, licet parum cruoris effluat. Vel quando percussio est admodu& ignominio- sa, attentis qualitatibus personarum. Levis dicitur, non quia sit veniale peccatum, sed ita appellatur respectu gravis & mediocris, qu& sit pugno, palma, pede, manu, digito, baculo, vel lapide, nullam maculam, vel sугgillationem carniū relinquens. Mediocris est, qu& me- dia est inter leuem & enormem, qualis est il- la qua dens extrahitur, vel capillorum copia euellit, aut percussio sit admodu& ignominio- sa. Porro ad Episcopum, vel alium prudentem vi- rum attinet, iudicare, quando percussio sit le- uis, mediocris, vel enormis. *Cap. Si quis 12. qu. 4. cap. Ad eminentiam de sentent. excom. cap. Per- uenit, de sentent. excomm. cap. Cum illorum de sent. excom. Tolet. 1. c. 32. Reginal. 1. n. 251. Mo- lito. 4. d. 57. n. 1. Suar. d. 22. n. 88 Syluest. v. Ab- solutio 3. §. 4.*

83
Distinguo
de percuf-
sione enormi
mediocri, ac
leui circa
absolutione
imporietu-
dam.

Quando igitur percussio est enormis vel mediocris regulariter (vt dixi) absolutio ad sū- mum Pr&fulem spectat: tamen dantur aliqui casus, in quibus possit eam Episcopus imper- tire. Nempe quando percussor corporali impe- dimento laborat, ad professionem in Urbem: vel paupertate premittitur, vel est æger, valetudi- narius, senex, debilis, cæcus, claudus, vel in ar- ticulo mortis constitutus. Quando aliquod impedimentum Canonicum habet, verbi gra- ti& quia exerceat munus publicu& seruus, siliu&- familias, iustam causam habens. Et ob bene- ficiū iuris mulieres, impuberes, officiales Prin- cipum: & Ostiarij, qui causa sui officij, vel tur- be arcende, Clericum percussione leui, vel mediocri afficiunt. Clerici sæculares collegia- liter viuentes sub eodem dormientes tecto, & in eadem domo velcentes, qui sese mediocri percussione vulnerant. Religiosi autem sese inuicem percutientes, absoluedi sunt à supe- riore si eiusdem sunt Religionis: si verò diuer- se, absoluedi sunt percutientes non solū à su- periore suo, sed eti& à superiore Religiosi per- cussorum: qu&uis vnus superior poterit alteri suas vices committere. H&c autem de Religio- sis dicta de iure communi procedunt; nam per priuilegia Mendicantes ab omni fere percuf- sione absolvere possunt. Quoad absolutionem vero secularium ab hac excommunicatione in casu saltem ad Episcopum pertinente vir- tute priuilegiorum Ordinibus Mendicantium impensis, Confessarij eorundem Ordinum il- lam valent conferre, dummodo satisfactio ma- nifesta præmittatur, si sit possibilis: alias enim cautio realis aut iuratoria sufficit. *Cap. Qu&uis, cap. Ea noscitur. Cap. De cetero. cap. Quod de iis, de sent. excom. Filiuc. 115. n. 36. Moli. tom. 4. disput. 9.*

Escob. & Mend. Theol. Moral. Tom. VI.

CAPVT VIII.

De Excommunicationibus sum- mo Pr&fuli reseruatis extra Bullam C&en&e Caput Si quis suadente Diabolo.

P R&ter excommunicationes viginti, qu& in Bulla C&en&e Domini continentur, & cen- sur&am, qu& Clericoru& percussores incurrit, alie sunt excommunicationes sumo Pr&fuli reserua- t&e, qu& Catalogu& appon&am. Ac primo, qu& ferun- tur contra Omnes. 1. Excommunicantur perleue- r&tes per annu& in excommunicatione lata à Pape delegato. *Cap. Qu&erenti, de offic. delegat. 2. Falla- rij litterarum Pontificalium. Cap. Ad falsario- rum de crimin. fal. 3. Habentes litteras Apo- stolicas falsas, & non destruentes. Cap. Lura, de crim. falsi. 4. Incendiarij, ab homine excom- municari, & denunciari. Cap. Tria nos, de sen- tent. excomm. 5. Sacrilegi effugientes Ecclesias. Cap. Conquesti, de sent. excom. 6. Communican- tes in crimine cum excommunicatis à Papa c. Nuper, de sent. excom. 7. Eligentes potentia in- signem in Romanum Senatorem. cap. Funda- menta, de elect. in 6. 8. Vexantes eos, qui cen- sur&am in aliquos tulerunt. cap. Quicumque, de sentent. excomm. 9. Absoluti ab excommunica- tione populi sub conditione, & eam non im- pientes. cap. Eos, qui de sent. excomm. 10. Offen- dentes Cardinales. cap. Felici, de penis in 6. 11. Exigentes à personis Ecclesiasticis tributa. cap. De Clericis, de immu&. Ecclesiar. in 6. 12. Violantes Interdictum modis prohibitis in Clement. Grauis, de sentent. excommunicat. ibid. 13. Falsificantes monetam Regis Franci&. Extrau. Prodiens, de crimin. 14. Exenterantes corpora defunctoru&. Extrau. 2. de sepult. 15. Vio- lantes Interdictum Sedis Apostolic&. Extrau. Eisi, de pan. & remis. 16. Conspirantes in Ro- mani Pontificis personam. Extrau. eodem. 17. Dantes, & recipientes ob ingressu& Reli- gionis. Extrau. 2. de simonia. 18. Simoni&ci in Ordine, & beneficio. Extrau. 2. de Simonia. 19. Taxantes opiniones de B. Mari& Virginis Conceptione. Extrau. Grane nimis, de vicer. Sancti. 20. Dantes, ac recipientes pro gratis, aut iustitia apud Sedem Apostolic&. Greg. XIII. Abipso Pontif. 28. 21. Offendentes Magistratus Prouinci& Marchi& Anconitan&. Extrau. Dierum, de panis. 22. Dantes nunciandis prouisiones beneficiorum vacantium in Curia. Gregor. XIII. solliciti, 4. 23. Occupantes bona Cardinalium in conclau. Concil. Constit. ses. 41. Decret. Omnis at&. 24. Fingentes se nepotes Cradinaliu&, vt expediant litteras Apostolicas. Leo X. Inherendo, 2. 25. Impedientes littera- rum S. P&nitentiari& executionem. Iulius III. Rationi Congruu&. 1. 26. Supponentes se in exa- mine, vt beneficia impetrent. Paulus IV. Inter ceteras, 53. 27. Ambientes Papatu&, eiusque causa simoniam committentes. Paulus IV. Cum secundum Apostolum 18. 28. Com- mittentes duellum, consulentes, &c. Pau-*

86
Excommu-
nicationes
reseruata
contra om-
nes genera-
tim.

In IV. Ea quæ, 25. 29. Deferentes alumina ex partibus infidelium ad fideles. *Pius IV. Ex Apostolica*, 43. 30. Mittentes litteras, aut nunciū in conclavi. *Pius IV. In el genis*, 81. 31. Occupantes bona Montium pietatis, & piorū locorum *Trident. ses. 22. c. 11. 32.* Fœminæ ingredientes Regularium Monasteria Apostolicæ facultatis prætextu. *Pius V. Regularium*, 22. 33. Suadentes Papæ, ut loca Ecclesiæ Romanæ infœdet. *Pius V. Admonet*, 201. 35. 34. Capientes Christianos habitantes inter Turcas. *Pius V. Licet omnibus*, 56. 35. Committentes simoniam confidentialē. *Pius V. Intolerabili* 87. 36. Non reuelātes conspiratores cōtra Cardinales. *Pius V. Infelici* 93. 37. Proponentes populo indicē casuum, & gratiarum cum indulgentiis. *Pius V. Quam plenam* 99. 38. Accipientes fructus, primi, vel secundi beneficij vacātis *Pius V. Dura nimis* 106. 39. Impugnantes Institutū nostrę Societatis Iesv, eiusq; Constitutiones *Gregor. XIII. Ascendite Domino* 100. 40. Facientes iurare illicita, ac contraria Ecclesiasticæ libertati. *Greg. XIII. Inter Apostolicas*, 103. 41. Diripiētes animalia, & alia bona in Ecclesiastico statu, & illa ementes, & permutātes. *Gregor. XIII. Non sine gravi*, 110. 42. Violantes Ecclesiæ immunitatem *Gregor. XIV. Cum alias*, 43. Docentes, licere per litteras, seu internum, Confessario absente, peccata Sacramentaliter fateri. *Clem. VIII. 20. Iunij anni 1601.* 44. Extrahentes fumentum, bladum, legumina, animalia, &c. extra statum Ecclesiasticum & loca immediata. *Paul. V. Inter gravissimas* 23. Decemb. anni 1605.

87
Speciatim
contra Cle-
ricos.

Specialiter vero contra Clericos aliæ feruntur excommunicationes. Eam incurrit. 1. Participantes cū excommunicato à Papa scilicet admittentes eum ad divina. *Cap. Significavit de sent. excom.* 2. Inducentes ad iurandum, de eligenda apud eos sepultura, vel electa nō mutanda. *Clement. Cupientes §. In de panis.* 3. Procurantes fraudulentē alienationes Ecclesiārum in earum detrimentum. *Paul. II. Cum in omnibus*, 2. 4. Procurantes post mortem vnius Pontificis eligi in successorem eius. *Leo X. in Concil. Later. ses. 5.* 5. Prædicatores qui nō servauerint decreta pro eis in Concil. Later. sub Leone X. *Leo X. ibid. ses. 6.* 6. Parochi, qui adimplent iuramēta de residēdo certo tēpore in suis Parochiis *Pius IV. Inter multiplices*, 87. 7. Accipiētes vel retinētes aperte, vel occulte beneficia quęcumque in confidentiam. *Pius IV. Romanū Pontificem*, 87. 8. Absoluentes à casibus Papalibus, vel à reservatis Ordinariōrum, privilegiōrum prætextu. *Extrav. At si dominici*, 2. de pan. & remis. *Clemens VIII. 9. Janu. anni 1601.*

88
Speciatim
contra Re-
ligiosos.

Contra Regulares autē speciatim alię feruntur. Afficiuntur namque excommunicatione. 1. Administrantes Sacramētum extremę vnctionis, aut Eucharistię absque Parochorum facultate. *Clement. 1. de privileg.* 2. Euntes ultra mare sine licentia Superiorum. *Extrav. Ad nostrum, de Regularib.* 3. Mendicantes transeuntes ad non Mendicantes excepto Ordine Carthusienſium, sine Papæ licentia. *Extrav. Viam ambitios. de Regularib.* 4. Detinentes apostatas Dominicanos. *Bonifac. apud D. Antonin. p. 3. tit. 34. c. 7. 1.* 5. Moniales exeuntes de clausula absque licentia tantum ex certis causis concedenda. *Pius V. Degori*, 100. 6. Superiores non denun-

ciantes eos, qui mulieres in Confessione sollicitant. *Paulus IV. anno 1606.* 7. Minores recipientes Fratres Ordinis Prædicatorum sine licentia Papæ. *Apud D. Antonin. part. 3. tit. 24. c. 70. 8.* Minores de Obedientia subornantes in electionibus, vel procurantes favorem extra, ad officium in Religione obtinendum. *Pius V. Pastoralis* 131. 9. Claustrales recipientes Minimos sine Papæ licentia. *Iulius II. Virtute conspicuus*, 10. Tertiarij, Eremitæ, &c. habitum Minorū portantes. *Leo X. Licet alias*, 11. Minimi subtrahentes se à Correktorū obedientia. *Paulus I II. Cum sentent.* 12. Minores tempore Interdicti admittentes Fratres Tertiij Ordinis ad divina. *Clement. Cum ex eo, de sentent. excom.* 13. Recipientes aliquem ex nostra Iesv Societate exceptis Carthusianis, sine sui Superioris licentia. (Imo iam nec Carthusiani excipiuntur.) *Pius V. A quum reputamus.*

Personæ vero publicæ hisce speciatim excommunicationibus innodantur. 1. Episcopi, alique Ordinarij, qui per censuras vexant eos, qui pro suis negotiis, vel pro servitio Papæ, & Curie Romanæ suis in Diocēsis commorantur. *Extrav. 1. de privileg.* 2. Cardinales non servantes statuta à Iulio II. ut scilicet sine simonia Papa eligatur. *Iulij V. Cum tam diuſo*, 3. Cardinales reuelantes gesta in secreto cōſistorio sub silentio servari præcepta. *Leo X. Superne*, 9. §. Statim inſuper. 4. Episcopus, qui in suspensione beneficia confert. *Pius V. Quanta* 58. 5. Cardinales ambientes Papam, eiusque causā simoniam committentes. *Tan. In IV. Cum secundum* 38. 6. Cardinales simoniaci in Ordine, & beneficio. *Pius V. Intolerabili* 87. 7. Prælati qui personam Ecclesiasticam, Collegium, vel Conventum traxerint ad laicale forum pro causis, quæ ad Ecclesiasticum forum spectant. *Martinus V. Ad reprimendam* 5. 8. Domini temporales cogentes aliquem Interdicti tempore. *Clement. Gravis, de sentent. excom.* 9. Prohibentes subditis, ne quidpiam vendant Ecclesiasticis, neque ab eis emant. *C. fin. de immuni. Eccl. in 6. 10.* Bannientes Regulares, aut proſcribentes personas Ecclesiasticas. *Pabanus VI. Quia fin. 2.* 11. Concedentes, vel permittentes in terris suis duellum. *Trident. ses. 25. capit. 19.* 12. Inquiſitores inferiores Episcopis male contra hæreticos procedentes. *Clement. Multorum §. Verum de hæret.* 13. Officiales non reddentes integrē computa Cameræ Apostolicæ. *Paulus III. Cum ſent.* 46. 14. Officiales Sacre Pœnitentiarię expedites, aut concedentes sibi interdita. *Pius V. In omnibus rebus*, 85. §. Omnes vero. 15. Officiales quicumque Papæ (præter Cardinales) accipientes munera extra comestibilia consumptibilia biduo dantes, ac recipientes. *Paulus III. Munera*, 3. 16. Legati, ac Gubernatores facientes, vel defendentes bānitos, & homicidas. Et Domini Ecclesiæ subiecti, qui eos suis in terris receperint. *Pius V. Exsuperne*, 13.